

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 40 K. Letno 480 K.
Inozemstvo:
Mesečno 50 K. Letno 600 K.
Oglaš: enostopna mm vrsta za
enkrat 2 K, večkrat popust.

JUGOSLAV

Plačano do

Licijalna knjižnica

Uredništvo:

1/I. Telefon 360

Pavilni franko rava:

Telefon 44.

se ne vračajo.

Ljubljana, e priložiti znamko odgovor.

Zupanske volitve v Ptuj.

LOZINŠEK ŽUPAN — BLAŽEK PODŽUPAN.

Ptuj, 12. septembra. Pri današnji volitvi župana je pri prvi volitvi dobil socialni demokrat nemčur Losinschegg 11 glasov, dr. Senčar (JDS) 7 in Šerona (NSS) 6 glasov. Pri drugi volitvi je bil izid isti, kakor pri prvi. Pri tretji, ožji volitvi med socialnim demokratom Losinschekom in demokratom dr. Senčarjem je dobil prvi 11 glasov, drugi 8 glasov, Šerona 5 glasov, ki pa so neveljavni, ker ta kandidat ne prihaja v poštev pri ožji volitvi. Za župana ptujskega je torej izvoljen nemčur Losinschegg. Pri volitvi podžupana je bilo oddanih pri prvi volitvi za Šegulo (socialni demokrat) 11 glasov, za narodnega socialista Šerona 6 in za Blažka (NSS) 7 glasov. Pri drugi volitvi je bilo oddanih 10 glasov za Šegulo (socialist) in 13 za Blažka (NSS), ena glasovnica je bila prazna, izvoljen je torej za podžupana narodni socialist Blažek. Ker je novoizvoljeni župan Losinschegg po prevratu zalil slovensko narodnost s psovkami »Windische Hunde«, najbrže ne bo potrjen. Potem prevzame posle podžupan Blažek (NSS). Pripominja se še, da socialnim demokratom ni za delo, kakor so sami izjavili, ampak le za opozicijo, kar je jasen dokaz, ker so kandidirali nemčurja Losinscheka, o katerem so bili natančno obveščeni od obeh nasprotnih

strani, da je njegova potrditev nemogoča in da s tem samo onemogočajo občinsko redno poslovanje. Brzjavka je nejasna, a najbrže bo takole: Ker demokrati (JDS) niso dobili župana, tudi podžupana niso hoteli imeti temveč so na tihem brez vednosti NSS volili nar. socialista Blažka, ki je dobil njihovih 7 glasov ter prišel v ožjo volitev. Oficijelnega kandidata NSS tov. Šerona pa niso marali voliti. Pri ožji volitvi med Blažkom in Šegulo so oddali demokrati (7 glasov) in nar. socialisti (6 glasov) Blažku, ki je dobil tako 13 glasov, a soc. demokrat je z 10 glasovi propadel. Nar. socialisti so opozarjali demokrate, da ne morejo voliti njihovega kandidata in hočejo demokrate, da ne imel Ptuj narodnega župana naj oddajo svoje glasove nar. socialistu. To so demokrati oholo odklonili češ, da nar. socialisti nimajo kandidata, sposobnega za župana, med tem ko je od demokratov vsak sposoben za župana. Demokrati imajo torej patent za župane in če kje rabijo župana, naj se obrnejo na demokrate v Ptuj, tam imajo sposobne kandidate na razpolago. S svojim oholim vedenjem so odbili nar. socialiste v Ptuj in zadene edino njih krivda, da ima Ptuj zopet Lozinška za župana.

Položaj v Zapadni Madžarski.

MADŽARSKI ODGOVOR NA ENTENTNO NOTO GLEDE ZAPADNE MADŽARSKE.

Budapešta, 12. sept. Madžarska vlada je izročila včeraj zastopniku treh evropskih veselil v Budimpešti svoj odgovor na zadnjo ententno noto. V tem odgovoru izjavi madžarska vlada: Zadostni dogodki, ki so se odigrali zadnje čase na coni A ozemlja, katero mora madžarska vlada izprazniti, so naravna posledica bridkega obupa, s katerim je bilo prežeto prebivalstvo dotičnega ozemlja, ko je začutilo, da se mora ločiti od dežele-matere, pod okriljem katere je bila gotovo 1000 let. Madžarska vlada si ni pomislila ukreniti vse potrebno, da bi se preprečilo, da bi dohajali različni tuji elementi v dotična ozemlja Zapadne Madžarske. Edin ukrep, ki bi bil v tem oziru imel uspeha, bi bil ta, da bi se bila vsa v trianonski mirovni pogodbi označena cona hermetično zaprla napram zunaj z močnim vojaškim kordonom. Ker pa je madžarska vlada izpolnila vojaške določbe mirovnih pogodb, ji orožništvo, kolikor ga je imela na razpolago, absolutno ni moglo zadostovati za to, da bi se bila zaprla meja med linijo A in mejo, določene v trianonski mirovni pogodbi. Madžarska vlada je razpolagala s samo 1900 orožniki, kar pa bi zadostovalo komaj za vzdrževanje miru med obema črtama. Madžarska vlada je pokazala vso voljo, da bi preprečila morebitne nepravilnosti in je ukrenila v ta namen vse potrebno. Zatorej odklanja vsakojako odgovornost za zadnje dogodke. Vlada opozarja na to, da se izpraznitev Baranje še ni popolnoma izvršila, da namreč oblasti kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, še niso podpisale zapisnika predaje. Madžarska vlada izjavlja, da je pripravljena izpolniti določila mirovne pogodbe in da se ne namerava odtegniti obveznosti pogodb. Doznala pa je, da so zavezniške velesile v isti zadevi intervenirale tudi pri dunajski vladi. Madžarska vlada pa ugotavlja, da ni imel ta korak na Dunaju nobenega učinka, še več, da avstrijska vlada principijelno ne priznati madžarskih pravic. Madžarsko javno mnenje je radi tega silno vznemirjeno. Potrebno bi bilo, da bi zavezniške velesile vzpostavile ravnostje med Avstrijo in Madžarsko. — Končno izjavlja madžarska vlada, da bo nadaljevala izpraznitevanje in prosi medzavezniško misijo v Sopronju, naj vpoštevajoč obojestranske interese, kakor tudi interese spornega ozemlja, izdela nove prehodne modalitete. Samo ob sebi je razumljivo, da bo madžarska vlada takoj po predaji podpisane zapisnik predaje.

Pariz, 11. sept. (Havas). Poročevalec lista »Excelsior« Baze je imel priliko govoriti z zveznim kancelarjem dr. Schobrom, ki mu je obrazložil stališče avstrijske vlade glede zapadno-ogorskih komitov. Zvezni kancelar je izjavil, da ne dvorja o tem, da se more zahtevati od madžarske vlade odgovornost za dogodke v Burški. Dokaz za to vidi v poročilu, ki ga je objavila brežična postaja v Budimpešti, v tem poročilu se trdi, da so Avstriji boljševe. »Verujete mi,« je dejal zvezni kancelar, »v Avstriji ni nobenega boljševisma. Naši orožniki niso nikdar razobesili rdečih zastav. Po mojem mnenju je postopanje Madžarske kršitev mednarodnega prava in flagrantni. Nasilstvo Madžarov je naperjeno ne samo proti Avstriji, marveč tudi proti zaveznikom. Madžarska ima dobro izvežbano armado, dočim se je morala Avstrija razorožiti. Mi se nečemo odtegniti nobeni kontroli, temveč želimo preiskavo na licu mesta.« — Po zahvalnih besedah ententi za korak, storjen v Budimpešti, je sklenil kancelar: »Ura je prenesena. Ako ostane položaj tak, kakoršen je, potem bo konec miru v Srednji Evropi.«

London, 11. sept. »Observer« piše, govoreč o dogodkih v Zapadni Ogrski: Postopanje Madžarov se mora podvreči strogim razsodbi vrhovnega sveta, ki v tem posebnem primeru, ne bo mogel biti dovolj strog. Izkušnje z ravnanjem Budimpešte izključujejo vsako prizanašanje napram sedanjemu roparskemu pohodu, ki bi na jugovzhodu in v Srednji Evropi mogel povzročiti gibanje armad. Ententa mora, ako nadaljujejo Madžari svoj bluff, urediti burško afero s četami.

Budimpešta, 11. sept. Madžarski korespondenčni urad dementira vest o delni mobilizaciji na Madžarskem.

Budimpešta, 11. sept. Avstriji se pripravljajo, da popolnoma izprazni županije Zapadne Ogrske. K medzavezniški komisiji v Sopronju je prišla deputacija Madžarov in izrazila željo naroda, da ostane pod Madžarsko. Povsod se formirajo madžarske garde za vzdrževanje reda. Boljševiški begunci iz Madžarske ustanavljajo na Dunaju legije, da se borijo proti Madžarski. »Neue Freie Presse« in »Neue Achtehr-Blatte« javljata, da socialno-demokratska stranka v Dunajskem Novem mestu tem legijam daje orožje in municijo baje zato, da branijo avstrijsko mejo.

ZDRAVSTVENO STANJE NJ. V. KRALJA ALEKSANDRA.

Beograd, 12. sept. Zdravje Nj. V. kralja Aleksandra se obrača na bolje, da bo konec tega meseca ali pa

začetkom prihodnjega meseca došel v Beograd. Sedaj se nahaja v Versaillesu, od tam pa bo šel po vsej priliki v Vichy, kjer bo sprejel ministrskega predsednika Pašiča.

SHOD NSS ZA DVORSKI OKRAJ V LJUBLJANI.

Včeraj zvečer se je vršil v restavraciji »Zlatorog« krasno uspeši shod narodno socialistične stranke. Shod je bil zelo dobro obiskan. Otvoril je zborovanje predsednik krajevne organizacije NSS za dvorski okraj tov. Velepič. — Po kratkem uvodu je dal besedo nar. posl. tov. Brandnerju, ki je v dolgem, stvarnem in jedrnatem govoru orisal stranko in njeno stremenje že od njega rojstva. — Bical je koruptnost upravnih organov in orisal boj mlade napredujoče stranke. — Dotaknil se je zadeve tov. Peska, ki jo je stvarno razjasnil zbranim. — Govoril je tudi o občinskem svetu. — Njegova izvajanja je sprejel poslušalstvo z gromovitim aplavzom. Za njim je govoril tov. Tavčar. Svoja izvajanja je začel: Nekaj gnilega je v državi danski! (Shakespeare) predložil je vso to gnjilobo zbranim in navedel pripomočke za ozdravljenje razmer. — Njegov govor so zborovalci zelo odobraval. — Tovariša Peska, ki je govoril za njim, so sprejeli zbrani z dolgotrajnim ploskanjem in se mu koncem govora istotako zahvalili. — Za njim je govoril somišljenik dr. Ivo Kolbe iz Bosne (Mostara). Tudi Dalmacija je bila zastopana po tov. prof. Maliču. Shoda sta se udeležila tudi tovariši iz Sarajeva Miloš Markovič in tov. Dušan Paranos iz Beograda. Brate Srbe in Hrvatse so zborovalci opetovano navdušeno pozdravili.

MINISTER PUCELJ AGITATOR ZA RADIKALNO STRANKO.

Zagreb, 12. sept. Dopisnik »Novosti« poroča iz Beograda, da se je ob prihodu slovenskih poljedelcev v Beogradu mnogo govorilo o spoju samostojne kmečke stranke z radikalno stranko. Ta vest prihaja iz okolice ministra Pucelja, kot potrdilo za to, na se navaja akcija dr. Župančiča in dr. Janjiča na kmetškem kongresu na Bledu.

PROTIČEVO AGITACIJSKO DELO.

Zagreb, 12. sept. »Jutarnji List« poroča iz Beograda, da bo g. Stojan Protič v četrtek Ljajl prolas na narod, potem pa da bo v spremstvu Ivančiča odšel na agitacijsko potovanje v Vojvodino, kjer bo imel v Novem Saču, Subotici in Bečkerek konferenco. Pristaši g. Protiča so že organizirali krajevne politične odbore v svrhu agitacije.

TRANZITNI PROMET V SOLUNSKI LUKI.

Beograd, 12. sept. Presbiro poroča iz Aten: List »Katermerini« doznava iz Soluna: Radi težkoč, ki so nastale za tranzit blaga v solunski luki, katero je bilo namenjeno za Srbijo se je začelo blago za Srbijo izkrcavati v romunskih lukah. Tudi italijanske ladje odhajajo v romunsko pristanišča. Srbski trgovci so začeli odslej naročati sladkor iz Českoslovaške, dočim so ga doslej naročali v Ameriki. Srbski trgovci dobivajo samo še 35 odstotkov sladkorja iz Amerike. Nekateri listi trdijo, da je za luko Solun velika škoda, da dobivajo jugoslovenski trgovci sladkor iz Češke.

ITALIJANSKI ZUNANJI MINISTER NA DUNAJU.

Dunaj, 12. sept. (Izv.) Italijanski minister za zunanje stvari della Torretta je danes došel na Dunaj. Na kolodvoru ga je sprejel državni kancelar dr. Schöber. Della Torretta je kmalu nato posetil ententne diplomate in imel z njimi daljši pomenek glede zapadno-madžarskega vprašanja.

DR. RENNER REDIVIVUS.

Zeneva, 12. sept. (Izv.) Tu se je nenadoma pojavil bivši avstrijski kancelar dr. Renner, ki je imel daljše konference s češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem, kar je zbudilo veliko pozornost. Dr. Renner se udeležuje gospodarskih posvetovanj na mednarodnem kongresu za drug v Baslu in nima na kongresu zveze narodov v Zenevi nobene posebne naloge, ampak prisostvuje razpravam le kot zasebnik. V ententnih krogih zatrjujejo, da je dr. Renner v zvezi s spletkami, ki so naperjene proti rešitvi zapadno-madžarskega vprašanja.

Mnenje dveh gotovo odličnih slovenskih politikov o aferi Pesek.

7.

Mladini so zašli v hudo zagašo z gonjo zoper g. Peska ter so se obrnili na g. dr. Iv. Tavčarja za svet, kaj hočejo sedaj narediti. Dr. Ivan Tavčar je odgovoril deputaciji mladine (Ribnikar in drugovi): »Kaj hočete sedaj narediti? Vi ste že naredili! Razbili ste našo stranko! Kar smo s trudom in žrtvami v desetletjih zgradili, ste vi porušili. Čemu ta ostudna gonja zoper Peska? Kako boste zagovarjali pred svojo vestjo krivico, ki mu jo delate? Poštenje vzeti je kaj lahko, nazaj ga dati pa zelo težko. Moje mnenje je, da je Pesek poštenjak in vreden biti ljubljanski župan.«

2.

Dr. Anton Korošec se je vozil dne 8. t. m. s Pragerskega do Ptuja skupaj s poslancem Brandnerjem ter se je hudo zgražal nad ostudno gonjo demokratov proti g. Pesku. Rekel je, da on ni slišal nikoli o g. Pesku podobnih govorih, čeprav je imel z njim svoj čas, ko je še Pesek učiteljaval v ptujskem okraju, hude politične boje, ker je bil Pesek organizator in propagator blvshe šajarske narodne stranke. G. Pesek je prihajal celo na dr. Koroščeve shode moiti in sta bila huda politična nasprotnika, vendar se ni nikoli slišalo kaj slabega o Pesku. Če bi bilo količjak res, kar se ga sedaj dolži iz tiste dobe, bi bili politični nasprotniki gotovo zvedeli. H koncu je dejal dr. Korošec: »Čeprav smo si SLS in NSS politični nasprotniki, vendar odločno obsojamo ta grd način političnega boja demokratov.«

Manevri.

Upati je, da se bodo v najkrajšem času vršile nove volitve za ljubljanski županski stolec, ki je po krivdi demokratov že tako dolgo prazen. V sled te praznote ni posloval niti občinski svet ljubljanski in občinsko gospodarstvo je šlo rakovo pot na škodo vseh ljubljanskih prebivalcev.

Značilno za te nove volitve je, da so nanje pristali končno vendarle tudi demokrati. Za opazovalca, ki nima vpogleda za kulise, je stvar brez pomena; za onega pa, ki stalno opazuje delovanje mladoliberalne sekcije pa vidi v tej »privolitvi« zadnji poskus v izredno spretnem manevriranju Žerjav-Kramerkukoveve klike, obdržati se proti volji velike večine ljubljanskega prebivalstva na krmlu ljubljanske občine.

Vprašanje nadomestnih volitev za komunistične mandate bi bilo že davno lahko rešeno tako ali tako in ravno tako bi se vprašanje ljubljanskega župana bilo lahko že davno rešilo, če bi mladoliberalcem šlo to v sklad z njihovimi težnjami. Toda treba je bilo pridobiti časa, da se vse potrebno pripravi za zadnji naskok na svojo prejšnjo postojanko — ljubljansko občino in po možnosti prepreči zopetno izvolitev g. Peska za ljubljanskega župana.

Kot že rečeno, so postopali demokrati pri celi stvari silno spretno. Najprej je bilo treba novoizvoljenega župana oblatiti pred javnostjo, da bi se s tem mogla vsaj nekoliko motivirati nepotrditve. Dokazov za resničnost svojih navedb seveda niso mogli doprinesiti in še celo, ko smo pozvali podkupljevalce, da naj nas tožijo radi očitke podkupljevanja pričin in navedli ime eksponenta in vsoto, niso imeli korajže stopiti pred sodišče in nam dati priliko, doprinesiti dokaz resnice. Dosegli so za enkrat nepotrditve novoizvoljenega župana in zato ceno radi stoje pred javnostjo kot amoralni podkupljevalci pričin.

Toda nepotrditve je bila končno le sredstvo za prisvojitve ljubljanskega županskega stolca. In ta stolec se mora zasesti preje, predno se ojači opozicija z komunističnimi mandati. In kar je glavno: nove volitve ljubljanskega župana se morajo izvršiti preje, predno je mogoče, da se Peskova afera razčisti pred sodiščem. Zato sedaj oni, ki so dosedaj volitve z vsemi mogočimi zakulisnimi intrigami zavlačevali, naenkrat iste torstirajo.

Sedaj je jasno zakaj da niti g. Pesek, niti posl. Deržič, niti medstrankarsko razsodišče toliko časa ni moglo dobiti vpogleda v tajnstvene akte. »Jutrovc« so se zavedali, da bo g. Pesek izvajal konsekvence, tiral one čudne »priče«, ki same, ne da bi jih kdo k temu silil, priznavajo svojo amoralnost in sodišče bi stvar končno vendarle razčistilo, ker jako dvomljivo je, če bi obtožence, ki sami govorijo o svojih nemoralnih dejanjih, le da bi uničili političnega nasprotnika ali pa prišli do korita, sodišče pripustilo k prisegi. Njena vrednost bi bila seveda več kakor dvomljiva. Kakor hitro pa bi sodišče zadevo razčistilo, potem bi pomenilo to za vedno konec jutrovskega lumparija in županski stolec ljubljanski bi bil na vekomaj izgubljen.

Toda tudi ti manevri propadajoči kliki ne bodo pomagali, ker naša javnost jih že spregleduje.

Slovenski kmetje v Srbiji.

Beograd, 11. sept. (ZNU.) Danes ob devetih dopoldne so došli v Beograd slovenski kmetje. Na kolodvoru so jih sprejeli ministri dr. Kukovec in Pucelj ter nekaj poslancev zastopniki poljedelskega ministrstva, predsedništvo poljedelskega društva in množica občinstva. Minister Pucelj je imel pozdravni govor, nakar je predstavil slovenske kmete poslancem in zastopnikom poljedelskega ministrstva ter poljedelskega društva. Gostje, večinoma slovenski poljedelci v kmečkih obleki in s trobojnicami na prsih so vzklkali kralju, vojski in državi. S kolodvora so odšli najprej v lokalno srbskega poljedelskega društva, nato pa so se razdelili v dve skupini in si odšli ogledat mesto. Ob 13. so se udeležili banketa na Topčideru, pri katerem so bili prisotni ministrski pred-

sednik Pašič, ministri Pribičević, Trifković, Jovanović, Gjurišić, Zečević, Krizman, Kukovec in Pucelj. V imenu vlade jih je pozdravil ministrski predsednik Pašič, kateremu se je zahvalil nato slovenski kmet Ivan Azman, ki je izrazil svoje veselje nad tem, da more izjaviti ministrskemu predsedniku, da so bili in bodo on in njegovi tovariši vedno za edinstvo naroda. Za banketa je bilo izrečenih več napitnic. Ob 15.30 so se člani vlade poslovili in odšli, gostje pa so klicali »živio« in pili »Lepa naša domovina«. Potem so si gostje ogledali topčidersko ekonomijo ter razstavo poljedelskih strojev, nakar so se vrnili v mesto, odkoder je zvečer odpotovala ena skupina v Valjevo, druga pa v Smederevo.

Zagreb, 12. sept. Devize. Berlin (izplačilo) 209.50—210.50, Berlin (ček) 209—210, Italija 945—985, London 825 do 835, New York (kabel) 0—220, New York (ček) 212—215, Pariz 1660—1700, Praga 270—277, Švica 2650—0, Dunaj 15.90—16.10, Budimpešta 48—49, Bukarešta 210—215. Valute. Dolari 212 do

214, carski rublji 20—22, napoleonidori 750—785, nemške marke 0—210, romunski lei 0—216.

Curih. Berlin 5.55, New York 5.82, London 21.72, Pariz 42.70, Milan 24.90, Praga 7.025, Varšava 0.15, Zagreb 2.90, Budimpešta 1.30, Bukarešta 5.50, Dunaj 0.55, avstr. krone 0.46.

Ljubljanski velesojm.

Ljubljanski veliki sejm se je začel v ponedeljek dne 12. t. m., ob 18. (6) uri zvečer.

Razstavljalec lahko prično odvažati svoje blago v torek dne 13. t. m. ob 7 uri zjutraj.

Izkaznice za odvoz razstavnega blaga izdaja po predhodnem dovoljenju sejmškega urada družba za mednarodne transporte »Balkane« v lastnem paviljonu na sejmšču. Brez teh izkaznic se ne dovoli nikak odvoz blaga.

Vstop na sejmšče imajo odslej samo razstavljalci in njih namestniki, zaposleni pri odvozu blaga. Slednji pa morajo imeti v to svrhu potrdila trdk, za koje delajo.

Pušenje v paviljonih je tudi nadalje kar najstrožje zabranjeno.

Tvrdke in posamezniki, ki so prevzeli komisijsko razporedilo legitimacij in znakov za posej »Ljubljanskega velikega sejma«, naj blagovno pošiljajo neprodane znake in legitimacije obenem s točnim obračunom vsaj do 16. t. m. na naslov sejmškega urada.

Vse terjatve, ki jih ima kdorkoli do konsorcija »Ljub. velikega sejma«, naj se predlože sejmškemu uradu najkasneje do 20. sept. 1921. Na poznejše terjatve se ne bo oziralo.

Štedilnik ing. Bogatirja.

Veliko pozornost so vzbujali na velesojmu izredno racionalni štedilniki, katere je razstavil v ličnem paviljonu ing. Bogatir iz Beograda. Ti štedilniki so izredno racionalno zgrajeni in prirejeni za kuho v večjem obsegu. Te štedilnike je preiskala na sejmu uradna komisija, in je izdala po dovršeni preskušnji sledeči zapisnik:

Na »Ljubljanskem velikem sejmu« dne 10. sept. 1912 ob 12. uri se je sestala v paviljonu ing. Bogatirjeva iz Beograda, izumitelj izredno racionalnih štedilnikov, komisija sestojela iz naslednjih članov: gg. gradbeni ravnatelj inž. Klinar, vseučiliški profesor arhitekt Vurnik in ravnatelj - namestnik inž. Forster, ki je to-le ugotovila: Poskušnja se je vršila na dveh štedilnikih. Vsak štedilnik ima 3 odprtine za kuhanje. Za kurjavo vsakega štedilnika se je pripravilo po 2 kg mehkih drv, ki jih je izumitelj na licu mesta dal razrezati v treske s posebno pripravo, višočo »na štedilniku«. V vsak štedilnik je dal naliti po ca 45 litrov, ca 10°C gorke vode, ki naj bi se rabila pozneje za umivanje posode. V vsakem štedilniku sta bila 2 lonca po ca 8 litrov vsebine in ena plitva ponev za cvrtje. V loncu je pripravil izumitelj rusko juho (boršč) in guljaš. Na ponvi pa si je priredil začimbo. Na - to je zakuril. V loncih je pričelo vreti po 16 minutah. Voda (ca 45 litrov) je pa vrela po 20tih minutah. Po preteku 50tih minut je bila jed kuhana. Od naprej določenih 2 kg mehkih drv, je ostalo izumitelju še 34 kg. Pripomniti bi bilo, da mu je štedilnik, ki je bil samo improviziran, zelo slabo vleklo. V spodnjem delu štedilnika je nameščena ledenica, kamor je shranil ca pol kg ledu in nekaj steklenic vina. Med poskušnjo se led prav nič ni raztopil. Poskušnje se je udeležilo ca 100 posetnikov sejma. Mnogi na kuhane jedi bi zadoščala za ca 40 kosil. Poskušnja se je povsem posrečila in so bili posetniki semnja z jedjo, ki je bila okusna, prav zadovoljni. Po izvršeni preiskavi glede kuhanja je pričel peč še 5 kg svinjske pečenke. V

Ljubljani, dne 10. septembra 1921. Ing. Klinar s. i., arh. Vurnik s. i., Ing. Forster.

Risalni aparat, velepomembni domači izum.

Na velikem ljublj. sejmu je vzbujal splošno zanimanje risalni aparat, nov domači izum. Bil je neprecenoma obkrojen z gledalci, ki so brez izjeme izražali svojo zadovoljnost z najugodnejšimi ocenami. — Ti izrazi so bili praktičen dokaz, idealne uporabljivosti te priprave, ki se tudi v teoretičnem oziru lahko spozna kot neprekosljiv ideal. Novi izum spada v vrsto zrcalnih aparatov in njegova zrcalna moč stoji ravno na nepremakljivi optični meji, na kateri se zamoreta prikazati slika predmetov in orodje popolnoma jasna.

Če se namreč poveča zrcalna moč tega aparata, se prikazuje orodje nejasno, če se pa pomanjša, postane slika predmetov nejasna.

Optika tega aparata se torej nikdar ne bode dala izboljšati in bode ostala za kulturo nepremagljiv diamant. Ta izum obstoja v svojem principu samo iz kosca navadne šipe, ki je pritrjen tik pod očesom nad črno risalno ploščo, po kateri se riše z belim orodjem. Šipa odbija žarke predmetov proti očesu, ki vidi predmete na ploči popolnoma jasne, in orodje se lahko zasleduje — skozi šipo v enako bleščajoč jasnosti. Dosedanji zrcalni aparati so konstruirani za risanje s črno šipico po svetlem papirju. Aktivni svetel refleks papirja pada skozi progovno zrcalo v oko in moti jasnost slike predmetov v vseh temnejših podrobnostih. Samo neaktivna črna barva orodja odstranja, koder se poteguje ta refleks in kaže na svoji plošči jasne in pristne barve dotičnih mest predmetov. Na ta način se prikazuje orodje le na škodo jasnosti slike predmetov: Cela slika mora ostati, vsled aktivnega belega refleksa papirja medla in svetla, da se lahko prikazujejo na črni neaktivni plošči orodja pristne temnejše barve predmetov in da se vsled tega kontrasta lahko razlikuje orodje, ki izpreminja vedno svojo barvo in se nikdar ne prikazuje kot črno. V svetlih barvah pa je ta kontrast tako majhen, da se orodje izgublja do popolne nejasnosti. To znanstveni vzrok dejstva, da dosedanja zrcalna aparati niso popularni, in da celo največji del najbolj izobraženih ljudi sploh ne ve da obstoje zrcalni aparati za risanje plastičnih predmetov in kopiranje slik akoravno se izdelujejo v vsem optičnih tovarnah inozemstva v nestitih oblikah. Seveda so ti aparati tudi precej dragi, vendar draginja ne more biti vzrok, da se ne uporabljajo, ker ima resno porabljen risalni aparat, ki se sploh ne da plačati. Novi izum je torej postavil kulturo na nov slikarski temelj in se bode z enako silo razširil po vsem kulturnem svetu, kakor je doslej pomanjkanje risalnega aparata vplivalo na nivo naše kulture s komaj preglednimi ovirami.

Konzorcij ilustrirane kulturne revije »Vesna« je sklenil, da stavi na razpolago brezplačen prostor v »Vesni« vsem onim tvrdkam, katere so imele svoj prostor na sejmšču posebno lepo opremljen ali pa so razstavili posebno lepe predmete, da v prihodnji številki »Vesne« lahko brez-

plačno objavijo slike svojega razstavišča ali posameznih predmetov. — Prijave samo pisмено s priloženo odgovarjajočo lepo sliko najkasneje do 20. t. m. na upravništvo »Vesne«, Ljubljana, Miklošičeva cesta.

Ljubljanski velesojm, mali obrtniki.

Naš prvi slovenski odnosno jugoslovanski velesojm je razočaral nas domačine, razočaral pa je osobito naše sosedo, ki niso imeli pod političnim, trgovskim in obrtnim prisiljenim avstrijskim vidikom prilike, da bi nas prav spoznali. Nismo pričakovali tega uspeha in cel naš industrijski in trgovski svet ima v tem priznanju najlepše zadoščanje za dolgoletni trud, za poštovanost, ki je šele s tem sejmom prodrla ledeno skorjo manjših preziranih narodov in stopila v krog svetovnih trgov, ki izdelavajo, kupujejo in prodajajo v izmeri ali kakovosti veleproducentov, industrijcev in trgovcev. Vstopili smo s tem sejmom v svetovni trg in pokazali sosedom, Evropi in svetu, da smo ravno Slovenci v naši ujedineni državi tisti, ki prednjačimo, dasi številno najmanjši v okviru naše krepke, bogate države, o kateri je ob priliki prihoda v Ljubljano izrazil naš kraljevi namestnik, da nas sosedje ne samo vpoštevajo m spoštujejo, marveč, da se nas tudi boje. Nismo zmožni samo od narave jemati, kar nam da ona kot rodilja svetov. Pokazali smo, da znamo njene bogate darove, s katerimi je narava osobito oblagodarila Jugoslavijo, tudi izdelovati in jih plodonosno vnočevati. Priznam vsestransko uspehe našega velesojma. Priznati pa mora tudi vsakdo onemu, ki izraža priznanje, in ima najboljši namen izpopolnitve, da se ga smatra za delavca, ki je delal in hoče še dalje in višje delati. — Torej ne da bi hotel efekt sejma zmanjšati, še manj, da bi hotel pomen njegov in doseženo višino krčiti, marveč v dobrem namenu izpopolnitve, navedem par točk, ki naj tvorijo na podlagi dosedanjih skušenj smernice za bodočnost.

Ze v naslovu sem povedal, da hočem pojasniti v naslednjih vrsticah stališče malega obrtnika napram sejmu. — Predvsem poudarjam, da ravno zibeljka večje obrti in industrije, to je malo obrtništvo, ni prišlo na tem sejmu do tiste veljave, ki mu je bila predvidena pri zasnovitvi sejma. Predlog, ki sem ga stavil ob priliki utančenja smernic našega sejma, bi bil po dosedanjih skušnjah gotovo vsaj deloma pripeljal na sejm tudi malega obrtnika, izvoz in temelj naše veleindustrije in trgovine. — Toda žal, naš mali obrtnik je izostal in gleda in se veseli ob strani veselejših velesojmarjev. Poudarjam pa ponovno, da je današnji sejm, ki nas je postavil v krog prvobornih, izšel zopet v viru iz krogov malih obrtnikov, iz kroga deželne zveze obrtniških združenj v Ljubljani. — Da ni prišlo malo obrtništvo na tem sejmu do te veljave, ki jo zasluži s svojim delom pa so sledeči vzroki: Za posameznika, malega obrtnika igra veliko vlogo cena. Skupno razstavljanje na tem sejmu ni prišlo, razum malih izjem, do veljave, ker so bili kljub temu posamezniki osamljeni in se kljub priznani dobri organizaciji slovenski posamezne stroke še niso mogle v tem smislu zediniti v tisto močno skupino, v kateri pride tudi vsak posameznik do veljave in vpoštevanja.

V to svrhu bi bilo umestno da se posveča večja pozornost za naše obrtno nadaljevalne šole, osobito pa za naš naraščaj. Brez njega ne bomo imeli dobrih teoretično in praktično iz-

obraženih in izurjenih obrtnikov, in brez teh ne bomo imeli veleindustrijcev.

V obrtno nadaljevalnih šolah imamo uvedene razstave vajenskih del. Najboljša dela vseh teh razstav naj bi se zedinila v močno razstavo v Ljubljani in tu je pot, ko pride najmanjši obrtnik do javnosti. Za to priliko pa bi se uporabil velesojm. Ko se mudim že pri točki o obrtnih šolah je treba poudariti, da je nujno potrebno, da se obrtne in obrtno nadaljevalne šole poddržavijo in da poučujejo na njih strokovnjaki-rokodelci, ki so teoretično in praktično izobraženi in izveščani. Ti morejo nuditi vajencu, učencu vsestranski poduk.

Res je, da je dosegel ljubljanski sejm tak uspeh, ki ga lahko zavidajo vsi drugi socialni in gospodarski krogi, ki se pečajo s socialnim gospodarskim delom. Pokazal je ta sejm kaj zmoredno ni pa pokazal kaj zmoredni tisti, ki ne more priti danes do veljave radi finančnih razmer. Imamo male obrtnike, ki tiče v svojih delavnicah in delajo z enim ali dvema pomočnikoma in z vajencem kot mravlje. In marsikdo od teh ima strokovno znanje in zmožnost, ki daleko nadkriljuje marsikoga, ki dela v širokem obsegu, ker ima zato dovolj sredstev. In te ljudi moramo privedi na sejm in tudi njihovo delo pokazati množicam. Tudi ti imajo pravico, da pokažejo svoje delo na velesojmu in da jih ne poznamo po skromnih napisih in mailih izložbah. — Pa ne velja to samo za mestno obrtništvo. Dežela, tudi ta mora priti v poštev. Imamo po deželi obrtnike, ki so strokovno visoko izobraženi. Delali so v svojih strokah že po vseh delih sveta. Vrnili so se domov rodoljubni, da si ustanove svoje ognjišče na domači zemlji. S sabo pa so prinesli skušnje in znanje ter trdnost volje za delo. Ti marljivi prvoborci naše obrti morajo priti pri velesojmu v poštev. Nuditi se jim mora prilika, da pokažejo i ti svoje izdelke. Če se to izvede ne bo samo v veliko korist celoti marveč plačilo in priznanje našemu pridnemu, marljivemu in strokovno izobraženemu malemu obrtništvo po mestih in deželi. — Upamo, da se bode ta dobrohoten nasvet pri drugem sejmu vpošteval in razmeram prikladno udeležil.

Odprto pismo.

Gospodu Ivanu Hribarju, kr. pokrajinskemu namestniku za Slovenijo v Ljubljani.

Dne 12. avgusta t. l. je priobčila »Jugoslavija« sledeče odprto pismo na Vas:

Gospodu Ivanu Hribarju kr. pokrajinskemu namestniku za Slovenijo v Ljubljani.

Opozarjamo Vas, da so razni časopisi n. pr. Straža, Slov. Gospodar, Nova Pravda itd. že opetovano očitali vodji okrajnega glavarstva v Ptuj

g. dr. Otmarju Pirkmaierju razne težke pregreške: poneverbe, nedovoljene manipulacije z demobilizacijskim blagom, nepravilno zaračunavanje uradnih potnih stroškov itd. itd. Na vse ogromne očitke g. dr. Pirkmaier ni niti najmanj reagiral ali jih demantiral in se ni niti skušil braniti. Upravičeno je tedaj mnenje, da so očitki resnični.

V interesu državne uprave in da ne izgubi ljudstvo zaupanja do nje, Vas prosimo, da uvedete takoj proti g. dr. Pirkmaierju

disciplinarno preiskavo,

Potrebno je, da se pri tej zaslišanju uradniki vseh oblastev v Ptuj in za-

stopniki vseh političnih strank kakor tudi priče, ki se bodo priglasile.

Dobil sem iz ptujskega okraja toliko pritožb zoper g. dr. Pirkmaierja, da sem se začel zanimati za to zadevo. Dognal sem toliko obremenilnega zoper dr. Pirkmaierja, da sem na shodu NSS v Ptuj dne 8. t. m. javno nastopil zoper njega. Svoje obdolžitve sem pripravljen vsak čas dokazati s pričami.

Opozarjam Vas g. kr. pokrajinski namestnik, da bom v zadevi dr. Pirkmaierja stavljal v parlamentu interpelacijo.

Uverjen sem, da bode kot vrhovni upravni šef Slovenije nemudoma upeljali disciplinarno preiskavo zoper dr. Pirkmaierja.

Ljubljana, dne 12. sept. 1921.

Anton Brandtner, narodni poslanec.

Velik shod NSS v Radečah.

Ustanovitev krajevne organizacije NSS.

V nedeljo po prvi maši se je vršil v Radečah na trgu pri ogromni udeležbi javen shod narodno-socialistične stranke. Shoda so se udeležili knetje in delavci in je vladalo z ozirom na razpisane nadomestne volitve, ki se imajo v Radečah vršiti prihodnjo nedeljo, veliko zanimanje. Shod je otvoril in mu predsedoval član nadzorstva NSS R. Est, ki se je zahvalil za udeležbo ter raztolmačil pomen shoda. Nato je poročal poslanec A. Brandtner o notranje političnem položaju ter se pri tem baval osobito z anarhijo od zgoraj, kar dokazujejo najnovejši ukrepi glede nadomestnih volitev. Podžupan mesta Celje D. Zabkar je razkrinjal dosedanje liberalno in klerikalno občinsko gospodarstvo v Radečah ter žel za svoja izvajanja, katerim so zborovalci sledili z velikim zanimanjem, neprestano pritrdjevanje. Predsednik Est se je zborovalcem zahvalil za veliko disciplino, ki pri zadnjih shodih v Radečah ni bila običajna ter nato shod zaključil.

Po shodu se je vršilo ustanovno zborovanje krajevne organizacije NSS za Radeče. Izvoljeni so bili: Predsednik Bevk Jernej, podpreds. Jazbec I., tajnik Kozel Joško, blagajnik Colantti Franc. Odborniki: Novak Lojze, Burkelje Jakob, Kumelj Janez, Pohar Albert, Tržan Alojz. Prihujljenemu novoizvoljenemu predsedniku so čestitali.

Občinski agrarni odbori.

Ministrstvo za agrarno reformo je razpustilo vse občinske agrarne odbore in naredilo, da se izvedejo nove volitve. Do konstituiranja novih odborov deluje še stari odbori. Volitve se bodo vršile ne samo v občinah, katere so že lani volile občinske agrarne odbore, ampak tudi po onih, katere sedaj pri-glasijo svojo interesiranost pri izvedbi agrarne reforme. Naravno je, da morejo biti interesirane samo one občine, v katerih območju ali neposredni bližini se nahaja veleposestvo. To izjavo interesiranosti izdaja občinski urad; ista vsebuje poleg imena interesirane občine in veleposestva, navedenega z imenom lastnika, na katerem je interesirana, na kratko tudi razloge, na katere opira svojo neposredno interesiranost. Izjava interesiranosti naj se pošlje Agrarni direktiji v Ljubljani; pošlje pa naj se le v slučaju, če ni bila že dosedaj interesiranost prijavljena, ozlo-mo odbor izvoljen. Ta prijava je velikega pomena in neobhodno potrebna za konstituiranje občinskih agrarnih

Michél Zevaco:

„NOSTRADAMUS.“

Dva padeta takoj nato. Ostali pokažejo podplate. Kakšni udarci, bog in bogme! Preden sem utegnil pošteno zastokati, sem bil otel. In moj rešitelj je bil on, Royal de Beaurevers! Naš mali! Tako sem se seznanil z njim. Na njegovo zdravje!

Strapfar je segel po meš in ga olajšal s strahovitim požirkom; nato je stopil k vratom sosednje sobe ter se nežno ozrl na Roya. Slušal ga je mrmrati:

»Kdo sem? ... in kaj sem? ...«

»Ubog golobček,« je menil Strapfar, ko se je vrnil k družbi, »mora ga tlačiti.«

Izpregovoril je Trinquemaille:

»Neko popoldne, ko sem imel baš prazen želodec, in težko vest, sem stopil k Sv. Evstahu, da bi se v njegovi kapelici priporočil svetemu Panraciju. Omeniti moram, da sem videl malo prej stopiti v cerkev ugledno kristjanko, katere torbica se mi je zdela uprav škandalozno polna. Krenil sem za njo. In kaj vidim? Gospa je bila baš pokleknila pred kapelico svetega Panracija; približam se njej in tam, pogledam

jo bliže in si velim: »Sveti Peter naj mi ne da stoletj v raj, ako ta žena ni Marija de Croixmart!«

»Hi višjega zotnika!« je zarenčal Bouracan.

»Višjega sodnika, ki smo ga ušli lepega jutra na Grevskem trgu! Je dodal Corpodibale.

»Ovaduhihjal!« je dejal Strapfar.

»Da,« je povzel Trinquemaille. »Bila je ona ali njen duh. Dvojna sreča, pravim sam pri sebi. Približam se tedaj in ji odžrem torbico s tisto spretnostjo roke, s katero se ponašam že od nekdaj, in baš hočem spraviti svoj plen na varno, ko začujem njen rahli glas: »Ubogim kradete, prijatelj!« Zadelo me je kakor udarec po glavi, zlasti ker je bilo prvokrat, da so me zasačili takorekoč z roko v žepu: Že to je dokaz, da se pretaka v žilah tiste ženske res vohunska kri. Hočem se tedaj umekniti, a zdajel slšim za seboj kričanje: »Drži tatul! Drži tatul!« Vpil je cerkvenik, ki me je opazoval. Deset, dvajset, trideset malo pridnežev, preoblečenih v dobre kristjane, ki so klečali tam in se delali, kakor bi molili, plane za menoj, da bi me prijeli. Jaz bežim kakor jelen. Kriki molili preganjalcev se izorame v takšno pulenjo in laja-

nje, kakor bi mi bilo sto, pet sto, tisoč, desetisoč psov za petami: »Držite tatul! ... Primito izmikača! ...« Pribelzal sem na breg Sekvane, in ko me hoče topla zgrabiti, se pripravim, da bi skočil v vodo; ker ni bilo druge rešitve, skočim zares. A zdaj je treba vedeti, da plavam kakor svinca! ...«

»Ubog Trinquemaille!« so trepetaje zamrmrali tovariši. »Pil sem ga do nikoli tega; tok me je odnašal s seboj, in že sem se poslavljaj od življenja. Kar kriknem nekdo na bregu: »Utonil bo, uboga mrcina! ...« ter plane za menoj v vodo, me prime za lase in plava z menoj na drugi breg, kjer sem bil varen pred obema sovražnikoma, pred vodo in pred nevhvaležnim človeštvom. Bil sem otel! In moj rešitelj je bil on, naš Royal de Beaurevers!«

Tudi on je vstal in šel pogledat, ali Royal še vedno spi.

»Ali imam sploh očeta?« ga je slšal mrmrati. »Oh, moj oče ...«

»Moli,« je dejal Trinquemaille, ko je sedel spet med tovariše. »Oče naš sem ga slšal reči ...«

»Jaz,« se je oglašil Corpodibale, sem bil pred mnogimi leti nekoč privezan k sramotnemu kolu na Trahoirju. Obhodili so me, da ostanem ta-

se mu nisem izneveril; sledil sem mu kakor pes gospodariju. Zakaj bil je on, tovariši! Bil je Royal de Beaurevers! Tako sva se seznanila! Na njegovo zdravje, »co Diol!«

Corpodibale je prijel za meš ter mu zadal smrtni udarec: Izpraznil ga je. Nato je vstal in šel po prstih pogledat v sosednjo sobo. Royal je baš zamrmral:

»Zakaj je tako lepa.«

In Corpodibale, vrnivši se k svojim tovarišem, je šepnil tiho:

»Srečne sanje sanja! Madono vidi.«

Dvanajst kovinskih udarcev je zadonelo z bližnjega zvonika v nočni mir. Royal de Beaurevers je skočil s svoje klopi. Nekaj časa je sam strmel nad to sanjarijo, v katero se ni bil pogreznil hotel. Odprl je okno, napol se svežega zraka, stresel se, požvenketal z ostrogami, zagodrnjal dolgo vrsto kletvic in stopil v izbo, kjer so si tovariši pripovedovali zgoraj navedene prigode.

»Na pot!« je kliknil Royal. »Obljubil sem vam pojedino pri Mirli, in to veste, da sem mož beseda.«

Sam pri sebi je dodal z nelzrek-ljivo ganjenostjo:

»Spet te bom videl, dobra moja Mirta! ... Zda, ki je Brabant mrtav, si sva moja rodbina ...«

odborov. Brez te izjave ne more se vpoštevat prošnje bodikaterega si posameznega. Brez te izjave ne more se lani, da nekateri občinski uradi oziroma njihovi župani, četudi so bile občine interesirane, niso priglasi interesiranosti. Krivda leži v tem, da si niso bili vsi župani svesti velike važnosti občinskih agrarnih odborov oziroma da niso — hote ali nehoti — vršili iz posebnih razlogov svoje dolžnosti. Občinski teh občin niso bili vsled tega sodeležni dobrot agrarne reforme. Po-

jedini občinarji so sicer pozneje reklamirali, ali njih reklamacij ni bilo mogoče vpoštevati, ker je samo občinski urad legitimiran, da prijavi interesiranost. Radi tega se priporoča občinarjem, da v interesiranih občinah kontrolirajo občinske urade oziroma župane, da li so se priglasi za agrarno reformo. Ko pridejo izjave interesiranih občin, katere se lani niso priglasi, se odredijo takoj volitve za občinske agrarne odbore.

Dnevne vesti.

Sirokova šola za paškarstvo v Kranju. Se odprla začetkom meseca oktobra t. l. Dan se bode pozneje naznanil. — Vpisovanje se vrši dne 20. t. m. od 9. do 12. ure popoldne in od 2. do 4. ure popoldne. Prijemni pogoji: Absolvirana ljudska šola, starost 14 let (to starost mora doseči učenec v tekočem šolskem letu) in telesna sposobnost. Učenci se imajo predstaviti v spremstvu roditeljev ali njih namestnikov in se izkazati z odpuščeno ljudsko šolo, rojstnim listom in domovnici. Vpisnine in šolnine ni nobene. Revni učenci imajo upanje, da dobe primerne ustanove. — Letos se odprli prvi letnik. Ponek bo trajal 4 leta. Učenci dobe na koncu učne dobe odhodna izplačila, ki jim bodo dala po izpolnitvi zakonitih predpogojev pravico do samostojnega izvrševanja pašarske obrti. Šola bode nastanjena za sedaj v prostorih državne gimnazije, kjer se nahajajo tudi ravnateljska pisarna pašarske šole. Vsa podrobneja pojasnila daje ravnateljstvo strokovne šole za paškarstvo v Kranju.

Poziv vsem vpošletem, invalidom in vdovam južne železnice. Pozivate se, da se polnoštevilno zberete na protestnem shodu v nedeljo, dne 18. t. m. ob 2. uri popoldne v Mestnem domu v Ljubljani. Protestirali bomo proti temu, zakaj ministrstvo toliko časa zadržuje in ne dovoli juž. žel., da bi izplačala draginske doklade na milostno pokolnino. Južna železnica je pripravljena to storiti takoj, ako dovoli ministrstvo. Zadrževali bomo, da se nas upošteva v novi službeni pragmatiki ravno tako, kakor naše aktivne kolege, kateri poljejo šele v pokoli, ker mi smo plačevali našo pokolnino v zdravniški valuti. Obenem pa prosimo, ako je kateri gospod minister, oziroma gospod državni poslanec pripravljen posetiti naš shod, da bode na lastne oči videl največjo revščino. Priidite vsi na shod, stvar je zelo važna. Istočasno se vrši tudi shod v Narodnem domu v Mariboru. Odbor.

Slovenski kmetje v Srbiji. V nedeljo zjutraj so prispeli v Beograd slovenski kmetovalci ki nameravajo proučevati gospodarske razmere v Srbiji. Na kolodvoru sta jih pozdravila ministri Pucelj in dr. Kukuljević. Številne množice ljudstva so jih na vsem potu navdušeno pozdravljale. Opoldne je bil skupni obed na Topčideru.

Zloba ali doslednost? Povodom smrti našega kralja je odredil bilježnik neke občine v okolici Novega Sada, da mora razobesti vsaka hiša žalno zastavo in to pod kaznijo. Že drugi dan se je pokazal uspeh te odredbe. Na par hišah številne občine so visele črne zastave, na večini hiš pa so viseli na palicah razni križi, kot ženska krila, nogavice, stare preobleke dežnikov, ženske rute, predpasniki, bluze in razne druge črne čape. Verjetno je, da gospodariji ključno kmetje niso mogli razbistiti črnih zastav, ker jih nimajo. Toda to bi moral vedeti predvsem občinski beležnik, ki je dal ta drakonski nalog, katerega so vaščani sicer dosledno, vendar pretežno izvršili. Hvala vredna je verna za patriotske manifestacije in žalne obrede, vendar pa se ne sme pretraviti. Pri nas bi se ta način smatral za žalnivo, ki bi imela za marsikoga pordela tako neželjene posledice, za katere pa bi morali pravzaprav obsoditi drakonskega beležnika.

Vojaška begunca. Pobegnili je od svoje komande redov dobrovoljno 1. čete, 3. baona pešpola 40 Jože Juršič. — Mesto k vojaški službi je pobegnil neznan kam 23 letni Ivan Katnič, prodajalec slik.

Urednik "Edinosti" pozivljajo tašisti na dvoboj. Cino d'Angeli, glavni urednik tašistovskega glasila "Il Popolo di Trieste", je v soboto poslal političnemu ravnatelju "Edinosti" g. Maksu Cottiču, svoja zastopnika inženirja Manesini in stot. Lupetino. Cotti se je namreč prizadeval po zadnjem uvodniku "Edinosti" pod naslovom "Vitezom ognja". Tudi tajnik tržaške fašistovske zveze g. Morara-Sassi je odgovoril na članek na ta način, da je istočasno z d'Angelijem poslal M. Cottiču svoja zastopnika v osebah stotnika Pertota (?) in inženirja Benvenuti. — Gospod Maksu Cottič je tudi že imenoval svoje priče in sicer dr. Engelberta Besednjaka, glavnega urednika "Edinosti" in dr. Srečka Mikuletiča, tajnika političnega društva "Edinosti".

Obsojena morilca groja Tisze. Listi poročajo, da bo obsojena morilca groja Tisze takom prihodnje tedna razglašena.

Velika tatvina v Karlovi varhi. Te dni se je izvršila v Karlovi varhi velika tatvina. Tat je vlomil v neko stanovanje v zdraviliškem domu ter odnesel 8000 čsl., 5000 n. a. kron in 2000 frankov v denarju. Dalje je pobral razno zlatinjo in srebrnino, ki je vredna preko 10.000 čehoslovanskih kron. O tatu nimajo še nobene sledi.

Neverjetno. Zato, da je dobil denar, je neki ruski begunec prodal nekemu beograjskemu bankirju svojo lastno ženo. To vest poročajo razni beograjski listi. Ali je tudi to posledica vojne?

Izgon. Urednik časopisa "Südslavischer Lloyd" Nussbaumer, je izgnan iz Zareba.

Izgon. Radi komunistične propagande je bil izgnan iz naše kraljevine za dobo petih let 24 letni Alojz Komar, rodom iz Villavicentine na Gorškem.

Ljubljana.

Zaključek veleselja. Sinoči ob 18. uri se je zaključil veleselje, prvi v Ljubljani, prvi v Jugoslaviji. — Zaključek sam kot tak ni bil kot bi si ga morda marsikdo predstavljal. Treba ni bilo, da bi opetovano podarjali pomen in uspeh sejm, sadosti je, da smo se mirno in lepo razšli v polni zaupnosti, da se sldimo pri drugem srečanju na ljubljanskem veleselju kot stari znanci. — Pokazal je veleselje ljubljanski, kaj znaajo in smoreno Slovenec, pokazal pa je tudi kaj smoreno Jugoslovani v rodnem in v inostranstvem delu. — Oficijelne zaključitve ni bilo. — Pred odhodom zadnjih obiskovalcev in saina katekole in godba častila

divizije naše narodne in državne himne in v spremstvu njihovih zvokov so odšli iz sejma zadnji obiskovalci. — O uspehu veleselja točno ne moremo poročati, ker ne ve o tem niti najbližji sejmski urad. Vemo pa, da je dosegel ljubljanski veleselje krasen uspeh v vseh smereh naše trgovine in obrti. — Poudarjati smo že sicer znano, da ni zadivil ta sejem samo domaćine, marveč tudi sosede. — V praktičnem oziru naj zadostuje samo dejstvo, da znaša vsota na sejmu sklenjenih in efektiviranih kupcij skoro milijardo naših kron. — Koliko pa znaša vsota prometa kupcij, ki so bile na veleselju zasnovane in uvedene, in ki bodo šele tekom mesecev efektivirane — tega ni mogoče dognati. — Vemo pa, da nas je uvedel ta veleselje v svetovni trg, na katerem zastopamo povsem častno mesto. — Zaključimo sejem, pozdravljamo vse obiskovalce, pozdravljamo našo obrt, trgovino in industrijo in ključno vsem, ki so žrtvovali za to našo prvo veleposrežno prireditve vse, kar so mogli in znali. — Na svidenje na drugem jesenskem sejemu.

Shod. V sredo 14. septembra ob 8. uri zvečer se vrši javni shod Narodno-socialistične stranke za Poljanski kraj v gostilni pri "Turku" Strliška ulica 22. Vabljeni so vsi tovarši in somišljeniki, ki se ne strinjajo z gornjo liberalno kilke. Govorijo: tov. Rupnik in tov. Pesek.

Za ljubljanske kulturne zavode. Finančni minister je odobril nakladni kredit za ljubljansko gledališče, konzervatorij in doklade igralcem.

Fašisti požigajo, naša inteligenca pa jim poje laške himne. V nedeljo okrog 1. popoldne se je slišalo iz stanovanja odvjetnika dr. Lavrenčiča v Vegovi ulici hrupno igranje na klavir, zraven pa popevanje laških pesmi. Ker so bila okna odprta, se je slišalo celo nagovarjanje: "gospod državni pravdnik! Občinstvo se je upravičeno zgrajalo. Na netaktnost in izživljanje je bil opozorjen navzoč redar, ki je obljubil, da dožede okvadi."

Kr. drž. trgovska akademija v Ljubljani. Ravnateljstvo drž. trgovske akademije naznanja, da se vrši vpisovanje v prvi in drugi letnik od dne 13. do inkl. 15. septembra na srednji tehnični šoli v drugem nadstropju, soba št. 6, in sicer od 9. do 12. ure in 3. do 6. ure. Začetek pouka bode naznanjen na deski v avli omenjenega zavoda. Vpisovanje v abiturijentski tečaj se vrši 25. do 30. septembra na istem zavodu. Ravnateljstvo.

Dramatični odsek izobraževalnega društva "Bratstvo" javlja, da se vrši vaja za "Veleselje" namesto v ponedeljek, kakor je bilo določeno, danes v torek. Odborova seja odsedka bo pa v sredo! Člani, udeležite se točno vajo, odborniki pa seje! Važnost seje velika! Zdravilo! — Režiser.

V dež. bolnico so pripeljali večeraj ruskega begunca Jakoba Lira, delavca pri tvrdki Breuer. Vsekal ga je soplec v neki gostilni na Resljevi cesti z nožem v roko in mu prizadel dve teži rani. — Dalje so sprejeli v bolnico drugega Rusja, katerega je udaril nekdo s krampom po glavi.

Mesto hišnika. Mestna občina potrebuje hišnika za poslopje "Mladika" v Sušbičevi ulici št. 9. Prosilci morajo biti neoporečni, oženjeni brez otrok, ne preveč mladi in če mogoče izučeni ključavničarskega obrta ali vsaj izprašani kurjači. Prošnje je vlagati pri mestnem gospodarskem uradu do 15. septembra 1921. Plača po dogovoru.

Na obrtnih nadaljevalnih šolah v Ljubljani se bo vršilo vpisovanje za prihodnje šolsko leto 1921/22 v nedeljo, dne 18. septembra 1921 od 9. do 12. ure popoldne in sicer: 1. za splošno obrtno nadaljevalno šolo v vodstveni pisarni II. mestne deške ljudske šole na Erjavčevi cesti št. 21/II; 2. za strokovno nadaljevalno šolo za mehaniko tehniške obrti v vodstveni pisarni I. mestne deške ljudske šole v Komenskega ulici št. 19; 3. za strokovno nadaljevalno šolo za stavbne obrti v vodstveni pisarni II. mestne deške ljudske šole na Cvojevici cesti št. 5/II; 4. za strokovno nadaljevalno šolo za umetne in oblačilne obrti v vodstveni pisarni IV. mestne deške ljudske šole Na prulah št. 13/II; 5. za žensko strokovno nadaljevalno šolo za umetne in oblačilne obrti v ravnateljski pisarni I. mestne deške meščanske šole na Sv. Jakoba trgu št. 1. Vajenci in vajenke se morajo pri vpisu izkazati z odpuščeno oziroma z odhodnico ljudske šole. Ponek se prične v nedeljo, dne 2. oktobra 1921 ob 8. uri popoldne. Obiskovati tujakšnje obrtne nadaljevalne šole so po 99 b obrtnega reda dolžni vsi vajenci in vajenke, ki se uče v Ljubljani in se niso dovršili obrtne nadaljevalne ali kakke druge vsaj enakovredne šole. Šolski okoliš obsega osem ljubljanskih mestnih občin. Moister oziroma njegov namestnik mora v zvezi s 100 obrtnega reda dati vajencem oziroma vajenkam potrebne čase za obiskovanje obrtnih nadaljevalnih šol, dokler popolnoma ne dosežejo učnega smotra, ter skrbeti za redni šolski obisk svojih vajencov oziroma vajenk in omogočati nadzorovanje obiska s prijavljanjem in odjavljanjem vajencov oziroma vajenk pri šolskem vodstvu. Proti kršiteljem navedenih predpisov se bo postopalo po tozadevnih določbah pravilnika za obrtne nadaljevalne šole in po obrtnega reda. Šolski odbor obrtnih nadaljevalnih šol v Ljubljani.

Tako se sport ne goji. V našem uredništvu se je zgledil včeraj g. N. N. in pripovedoval sledeč dogodek, želeč, da pride v svari letnikom Posavja v javnost. V nedeljo zvečer se je vršala večja družba obstoječa iz 3 uradnih rodin s Posavja po Dunajski cesti proti Ljubljani. Ker je imela sobotni tedi deca v vozičkih, je zavzela umevno v širni celo levo pot ceste, ki je namenjena pešcem. Posamezni kolezarji vozeč v isti smeri so vidič številno družbo in otroke vozili previdno po glavni cesti in nato sobot po levi poti mirno naprej. Na enkrat pa pridrvi za hrbotom družbe v ostrem tempu 10 do 20 kolezarjev in ne mine več, da so otroci, vozijo naravnost med nje in sicer na skrajni levi strani, kar je bilo zelo nevarno.

nesreča, da bi bilo nekaj oseb na ozkem prostoru povoženih. Odločni protesti razburjenih mater so imeli odino ta uspeh, da so brezobzirni kolezarji nesramno surovo napadli družbo in nečuvno zahtevali, da se z otroci umaknejo na cesto ali v jarek. Torej z otroci starimi do 2 let naj grejo ljudje na cesto, kjer dirjajo vozovi in avtomobili v najhitrejšem tempu zato, da bodo imeli kolezarji-sportniki po pešpoti svoje kolearske treninge in dirke. Pa niso bili še zadovoljni s tem njihovim surovim nastopom. Čez nekaj minut so se vrnili v enako ostrem tempu in eden teh gospodov sportnikov je vozeč tik ob družbi udaril po glavi enega od gospodov, nakar jo je seveda odkuril. Le treznosti družbe se je zahvaliti, da ni prišlo do pravega pretepa. Ta dični gospod sportnik je znan dirkač Ogrin, katerega bo pristojna oblast poučila, kako se ima dostojen sportnik obnašati napram mirnim pasantom.

Dvasetletnica obstoja "Splošnega slov. ženskega društva" v Ljubljani. V nedeljo ob 11. uri se je v lepo okrašenih magistralnih dvorani vršila slavnostna seja "Splošnega slov. ženskega društva" v Ljubljani v proslavo dvajsetnice društvenega obstoja. Seje se je udeležilo mnogo zastopnic iz vseh krajev Jugoslavije. Opazili smo med drugimi predsednico ženskega saveza SHS gospo Danico Hrističevo iz Beograda, podpredsednico saveza g. Zlato Kovačevičevico, tajnico g. Zorko Jankovičevico, nadalje g. Zorko Kvedrovo, g. Maistrovo in druge. Slavnosti je prisostvoval tudi čehoslovaki generalni konzul g. dr. Otokar Beneš in dr. Milutin Zarnik. Slavnostno sejo je otvorila društvena predsednica ga. dr. Tavčarjeva, ki je v vznešenem pozdravnem nagovoru izražala radostne občutke z ozirom na tako mnogoštevilno udeležbo dragih in pomembnih posestnik. Nato je toplo pozdravila navzoče sestre Srbkinje in Hrvatke, nakar so sledile viharne ovacije. Za tem se je oglašil k besedi g. dr. Beneš, potem dr. Zarnik, dalje g. Hrističeva, Kovačevičeva, Kvedrova Marica Bartolova, Štebljeva, Maistrova, Govekarjeva in Manica Komanova. Med govorom poslednje, so bilo oblačene deklice izročile g. Tavčarjevi in Govekarjevi krasne šopke. g. Hrističevi, Kovačevičevi in Govekarjevi pa so bile izročene diplome častnega društvenega članstva.

Letno gledališče Park hotel Tivoli. V torek 13., sredo 14. in četrtek 15. t. m. se vrše zaključne predstave po znižanih cenah. Nastop vseh angažovanih arjistov s prvovrstnim programom: Predstave se vrše ob vsakem vremenu.

Tatvina voza. V Wolfovi ulici iz veže št. 1 je bil pred kratkim ukraden voz na 2 kolesih, v obliki kakor ga imajo postreščki. Voz je last "Zvezne tiskarne" in je vreden 1500 kron.

Razne tatvine. Neznani žepar je ukradel pri blagajni cirkuša v Lattermanovem dvorcu Alberta Pakju, uslužbenec stanovanjskega urada listnico, v kateri je bila manjša vsota denarja in pa njegova legitimacija. — Iz poslopja mestnega magistrata je bilo ukradeno dijaku Cirilu Koch kolo znamke "Cikles", vredno 3000 kron. — Izpred mesnice je ukradel neznanec mesarju Antonu Sagmajster v Sp. Šiški kolo znamke "Janosa", vredno 3000 kron.

Maribor.

Drž. žensko učiteljsko v Mariboru. Na prošnjo g. prof. Vazazza potrjujemo, da ni on v nikakoli ne direktno ne indirektno zvezi z našim člankom z dne 12. septembra 1921 o drž. ženskem učiteljsku v Mariboru. G. prof. izjavlja, da je prineslo "Jutro" dne 11. septembra 1921 popravek z ozirom na notico z dne 12. avgusta 1921, ki pa ne temelji na rezultatih disc. preiskave, ampak na lojalnem dogovoru. Izid disc. preiskave se bode svoječasno objavil. Na podlagi gorenje izjave je zadeva, kolikor se tiče g. prof. Vazazza, za nas končana.

Uprava mariborskega gledališča je po vabilu na sredo zvečer razne zastopnike vseh kulturnih organizacij na razgovor glede bodoče gledališke sezone.

Koncert Baloković. V torek nastopi v gledališki dvorani v Mariboru na enkratnem koncertu naš virtuoza na gosli Zlatko Baloković. Baloković potuje na koncertno turnejo v London.

Nemške šole v Mariboru. Ker štejejo po ljudskem štečju Nemci v Mariboru le 6000 duš, torej komaj eno šestino vsega prebivalstva, dočim so imeli v prelošem šolskem letu za svoje otroke dvajset učnih razredov, torej eno tretjino skupnega števila vseh razredov, bi se morale oblasti zavzeti za to, da se to razmerje, ki je zelo v škodo slovenskemu prebivalstvu, prihodnje šolsko leto primerno predrugači. Ako že imajo Nemci pri nas vse drugačne pravice kakor naš življenj v Nemški Avstriji, s tem se nikakor ni rečeno, da je potrebno, da jim nudimo ugodnosti, na katere so smeli računati le kot Herrenvolk v bivši Avstriji.

Nesreča pri gaganju. Graski trgovski akademik Erich Hauer, ki je bil na počitnicah pri svojem očetu v Lajtersperku, je v soboto popoldne padel pri gaganju na gugalnici in si zlomil levo roko pod laktom. Odvedli so ga v bolnico.

Tatvina. V stanovanje nekega kaznilniškega uradnika v državni kaznilnici se je v četrtek ponoči vthotapil neznan zlikovec, ki je pokradel razno blago v vrednosti okoli 10.000 kron. Kljub zasledovanju tatu doslej ni bilo mogoče najti.

Trdovratni samomorilec. 23 letni Josip Zupanc, ki je bil pred kratkim aretirán z neko tatvinsko tolpo, ki je delovala po Mariboru, se je skušal v soboto zastropiti z li-zolom. Prepeljali so ga v bolnico in mu izprali želodec in ga na ta način rešili smrti. Stražnik ga je nato v nedeljo popoldne skušal odvzeti nazaj v zapor. Na koncu mosta pa je Zupanc nenadoma skočil čez ograjo in padel približno osem metrov globoko na cesto. Pri tem si je razbil lobanjo in polomil tudi roki. Ostal je na mestu mrtve.

Celje.

Prijatelj umetnosti v Gaberju. Že drugič so vsi oni, kateri so le hoteli videti kopicu mladenc in mladeničev, ki so se trudili, da s svojimi najboljšimi močmi razveselijo starše, prijatelje in znance. Otroci delavcev, mladenke, katere cel teden delajo v tovarni ali pri življenem stroju in s tem pomagajo služiti vsakdanji kruh, najdejo svojo zabavo — in to gotovo iz plemenitega zadržanja — v tem, da uporabijo svoj prosti čas za naučenje malih gledaliških komedij in tako pripomorejo k svoji širi izobrazbi, katero jim je kruta usoda odrekla. Otroci ubogih staršev so stekli svoje vitarje mesece, samo da zamorejo igrati parkrat vsaj nekoliko ur. S akromatimi sredstvi, vendar gledališki tehniki primerno, zgradili so si oder. Mladina, kakor tudi odrasli so se skrbno pripravili do priprave na vsaj eno večerjo.

Dne 7. t. m. točno ob 20. uri zbralo se je okrog 150 gledalcev, ki so čakali, da se zavese dvigne. "Pepekica" je bila na sporedu. Kostumi in dekoracije so bile za razmere osupljive, nastop igralcev pa je bil naravnost presenetljiv. Sicer bi valjen kritik zamogel marsikomu oporekati, toda tukaj naj se kritizira le z ljubeznijo, ker se gre za procvit naše najlepše umetnosti. Ako bi se našli iskreni ljudje, kateri bi gđc. Marici Kapel, nosilki cele ideje in tamošnji glavni predstavitelji z nasvetom in delom pripomogli, tedaj smo prepričani, da bomo v primerno kratkem času videli stvari, katere bodo ne samo v predmestju in v Celju, temveč tudi še dalje, našemu narodu le v čast. Mlado cvetoči smisel za umetnost! Plemenitost v mišljenju in čustvu!

Ptuj.

Največji demokratski hujskač v Ptujju je g. Ivan Klemenčič. Hodi z gostilne v gostilno, iz kavarnе v kavarno ter si brusi jezik, kakor stara baba. Ker je znan pianček, ga tudi nikdo resno ne vzame in vendar hoče imeti v Ptujju glavno besedo. Seve obrekuje tudi g. Peska, ljubljanskega župana ter mu je strašno nevoščljiv, da je Pesek izvoljen za župana, a on, Klemenčič, pa ne v Ptujju, ko bi vendar bil tako rad. Organiziran je bil g. Klemenčič pri NSS, ker pa tu ni korit, je pristopil k JDS ter je najhušji agitator za demokrate. Upa, da postane za to nadučitelj na mestni deški šoli, pa ne bo ratalo. Pijančki in moralno diskvalificirani ljudje ne morejo postati nadučitelji, čeprav so priganjani demokrate. Kdo je ta Klemenčič? Mature nima, a skušno sposobnosti je po veliki težavi in po milosti spravevalne komisije napravil šele, ko je že 15 let "učiteljeval" kot suplent. Vino in baba ter študij ne gre skupaj v Mariboru se je seznanil z neko natakarko Haberco in ko je postala ta na Ptujski gori "gospodinja" pri trgovcu Koledniggu, je prišel tudi Klemenčič tja. Čeprav je Haberca živel v koruznem zakonu s svojim gospodarjem, Klemenčiča to ni motilo, da bi se li ne približal. Haberca mu je potem obesila na vrat svojo nezakonsko slabotno hčerko, katero je poročil, da bi prišel do premoženja, ko je trgovec Kolednigz umrl. To je bil lep zakon, večer prepir in kreg! Kolikokrat je očitala žena Klemenčiču, zakaj je njo poročil, kajti boji bi bilo, da je poročil mater. Vsa Ptujška gora se je škandalizirala nad življenjem teh treh oseb. Ko je umrla hčerka, živel sta njena mati in Klemenčič več let v skupnem gospodarstvu ali kakor pravi ljudstvo v "koruznem zakonu". Ko je umrla Haberca, bil je Klemenčič srečen vdovec, bogat mož, ki se je vozil v kočiji. Premoženje trgovca Kolednigga, ki ga je podedovala Haberca, bilo je njegovo. O njegovem drugem zakonu molčimo, čeprav bi se dalo marsikaj povedati. Torej ta "kristalno čisti" mož se postavlja po Ptujju ter obrekuje g. Peska, da bi se prikupil demokratom. Naj g. Klemenčič pometa pred svojim pragom, našel bo smeti dovolj in tudi neko vrvo, druge pa naj pusti na miru, drugače bomo prišli še več, kajti kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce.

Koroško.

Krivice Slovencem. Ivan Leger, posestnik v Hodišah, ki je bil za časa naše okupacije tudi gerent domače občine, je kupil leta 1919 od upravitelja posestev grofa Egerja raznega lesa za 160.000 K, od katere svote je tudi izplačal 120.000, dočim bi naj po pogodbi izplačal ostanek 40.000 kron, kadar bi ves les izvozil. Po plebi-scitu je imel v gozdu že 1000 kubič. metrov lesa, toda Egerjev oskrbnik, znani nemur Scherling, je zagrozil, da ustrelj vsakega "čušca" (Slovenca), ki se pokaže v gozdu. Leger se je pritožil na celovško sodišče, ki pa je pritožbo zavrnilo, češ, da jugoslovanska vlada ni imela pravice do prodaje lesa ter si naj škodo sam pripiše. Grof Eger je njegov les že prodal drugemu, čeprav je poprej prejel Legerjevo kupnino od deželne vlade iz Ljubljane. Značilno je, da je Legerju njegov odvjetnik v Celovcu odvetoval nadaljno pritožbo, češ, da so vsi sodniki pri "Helmatdsinstus", torej ni upati, da bi Slovenec kaj dosegel. Na ta način je Seger znova žrtve "Helmatdsinstusa", katerega bande so mu po plebiscitu napravile za 100.000 K škode, ker so mu pokradle svinje, seno, les, razdrli veliko vodno žago, ukradle gonilni lermen itd. — Naj bi se za to žrtve zavzeli naši poslanci, v prvi vrsti g. Brandner.

Književnost in umetnost.

Josip Kostanjevec "Krivice", roman, ti-skala "Zvezna tiskarna" v Ljubljani. Cena broširani knjigi 10 din., trdo vezani pa 12 dinarjev 50 para. Naroča se pri pisatelju v Mariboru, Ob železnici 5/II.

Dr. Ivan Prijatelj: Predhodnik in Idealni utemeljitelj ruskega realizma. (Pota in cilji. 7-9. zvezek.) Izdala "Tiskovna zadruga". Cena meh. vez. 90 K, po pošti 6 K več. V tej knjigi obsegajoči 26 tiskanih pol (414 strani), opisuje pisatelj prehod romantike k realizmu v mišljenju, v umetnosti in socialnem življenju ruskega naroda. Središče razprave tvorijo znamenita štirideseta leta, v katerih ima svoje korenine današnja Rusija. Delo je zasnovano tako, da stoji na treh vogelnih kamenih: na Gogolju, od katerega izvaja svoj rodovnik moderni ruski umetnik, na Belinskem, očetu ruske kritike in na Hercenu, katerega smatra vsak Rus za idejnega roditelja novega ruskega človeka, zlasti z ozirom na njegova socialna iskanja. Kdor hoče spoznati ruskega duha, vseobsežnega receptoria svetovnih idej in mladostno-smelega graditelja novih duševnih in socialnih stavb za vse človeštvo, bo našel v tem delu zanesljivega vodnika, ki mu bo osvetlil marsikatero pot v ruskem duševnem labirintu. Knjiga, nastala na podlagi malone dvajsetletnega študija ruske literature in na osnovi podružgoletnega osebnega opazovanja ruskih razmer na licu mesta, je edini pojav te vrste v naši znanstveni literaturi in je napisana tako, da jo bo lahko razumel vsak naš inteligent. "Tiskovna zadruga" se ni ustrašila velikih stroškov zve-zanja z izdajo te knjige, kateri je dala tudi lično vnanjo opremo. Knjiga se naroča pri "Tiskovni zadrugi" v Ljubljani, Prešernova ulica, nasproti Glavne pošte.

Pridobivajte nove naročnike!

Pokrajina.

Cerknica. Dne 4. t. m. je priredila podružnica Jugoslovanske Matice na trgu pod lipo javno tombolo. Uspeh je bil presenetljiv. Cisteza dobička je 13.000 K, ki se je takoj nakazal pokr. odb. Jug. M. v Ljubljani. Pri tej prireditvi se je kakor vselej pokazalo pri nabiranju dobitkov, prodaj listkov in cvetk naše vrlo narodno žensstvo. Vsa čast jim. Vsa zahvala gre tudi darovalcem dobitkov, ki so pripomogli do krasno uspele prireditve.

Naročajte "Jugoslavijo"!

Novo! Novo!
Helena.

Povest Marije Kmetove.
Cena vezani knjižici 28 K,
Broširani 24 K.
Naroči se:
Zvezna knjigarna
Ljubljana, Marijin trg šte. 8.

Proda se:

NOVA HIŠA z GOSTILNIŠKO PRAVICO

in del njive tik postajice Dobravice, se odda v najem. V poštev pridejo marljivj rokodelci (krojači, čevljarji). Pogoji se dobijo pri lastniku Ivan Žugelj, Dobravice 11. Pošta Gradac, Belokrajina.

MAL HOTEL

z restavracijo in trgovino z mešanlm blagom, vse skoro novo, na eni glavnih cest v Ljubljani, se proda. Prodaj zaradi družinskih razmer po jako nizki ceni. Naslov v upravi.

KUHINJSKO OPRAVO

ceno c. 26. Poltze se: v Ljubljani, Resljeva c. 26. pritličje.

DVONADSTROPNA HIŠA

v sredini mesta Celje. Kupec ima takoj stanovanje na razpolago. Dopisil pod "Redka prilika" na upravnishvo "Jugoslavije".

DOBRO OHRANJEN ČEVljARSKI STROJ

Cilinder (Singer) se proda. Krakovska ulica 20, Ljubljana, Stular Fr.

DESET MALIH PREŠICEV

kateri je povrgla 28 mesecev stara plemenska svinja, bo v šestih tednih na prodaj. Vpraša naj se pri g. V. Janžekovič v Slanu Štev. 34 pri Moškancih.

MORSKA TRAVA (afrik)

na debelo in drobno se dobi pri Bratu Sever, trgovina s pohištvo in tapetniskim delavnica, Ljubljana, Gosposvetska cesta šte. 13.

POSESTVO

z 20 orali zemlje, obstoječe iz vinogradih, sadonosnika, njiv, gozdom in travnikom se takoj proda. Povprašati pri občinskem uradu v Gradiški spodnja Kungota pri Mariboru.

TRGOVSKA HIŠA

enonadstropna na prometnem mestu v Celju s trgovino z mešanlm blagom, dobro ideoča s celim inventarjem. Prostorno dvorščica z zidanimi drvarnicami, lepim vrtom in velikim njivi ob glavni cesti, krasno stavbščica za obrt ali malo industrijo, se proda po primerni ceni. Pojasnila se da le resnim kupcem na ponudbo pod "Trgovina 1921" poštoležeče Celje.

PRODAM

par osemletnih konj z prsno opremo in leg brek. Vse skupaj ali vsak kos posebej. A. M. posestnik Jakovica 12 pri Planini pri Rakeku.

PRODA SE SVETILNI APARAT

za gorilni, marka "Sirius" z 20 gorilci, razven električne

Zahvala.

Podpisani se najsrčneje zahvaljujem vsem, ki so mi c. priliki boleznj in smrti mojega nepozabnega edinega sina

Maksa

Iajšali bolečine. Posebna zahvala godbenemu in pevskemu odseku ZJŽ ter njegovim sodelavcem tovarišem Vidmar Pavlu, Prezeli Ivanu, Kastelic Ivanu in Jeraj Alojziju ter vsem drugim, ki so spremljali njegove zemeljske ostanke k večnemu počitku!

PODGORJE PRI KAMNIKU, dne 31. avgusta 1921.
ERJAVŠEK FRAN, oče.

ŠOLSKI ZVEZKI

za ljudske in srednje šole, na razpolago v vsaki množini.

Priznано najboljši, lastni izdelki iz belega, finega papirja in močnih ovitkov.

Učiteljska tiskarna Ljubljana

Frančiškanska ulica šte. 6.

Najnižje cene! Zahtevajte cenik! Točna postrežba!
Ljubljanski veliki semenj, paviljon E, šte. 4.

Edina razprodaja vseh vrst specialnega gipsa-mavca za celo kraljevino SHS iz tvornice Stanz-Kindberg, Semmering-Schottwien, Puchberg-Ausewiesen po najnižji ceni iz svojih zalog: Ljubljana, Novi Sad, Osijek, Zemun.

Marijino steklo

v izolirne svrhe v vseh velikostih in dolgotih.

Kosta Novaković

Ljubljana, Židovska ulica 1.

POZOR!**REKLAMNA PONUDBA!****POZOR!**

Radi razpustitve moje zaloge ur pošiljam tekom 20 dni vsakemu pošiljatelju tega iz časopisa izrezanega oglasa eno krasno remontoir-uro (za gospode), dobre kakovosti, dobro idočo 30 ur brez navijanja, ter s triletno pismeno garancijo, za reklamno ceno 40 mesto 85 dinarjev. Denar se pošlje franko naprej v priporočenem pismu. Uro se pošlje takoj priporočeno.

Povzetne pošiljave le tedaj, če se pošlje 10 dinarjev naprej.

Skladišče ur ADOLF MITH, Zagreb, Samostanska ulica šte. 4.

Najfinejši konjak medicinal

(pristen vinski destilat), prvovrstno slivovko in pristen domač brinjec prodaja samo na debelo. Parna veležanljarna

Robert Diehl, Celje (Slovenija).

Mehanična vrvarna, terilnica, predilnica
Anton Šinkovec, Kranj — Grosuplje

Centrala: Grosuplje. Telefon: Grosuplje 1.

razstavlja svoje izdelke na Ljubljanskem velesejmu paviljon E št. 39, katerega obisk se uljudno priporoča.

Ivan Gajšek

papirna trgovina in knjigoveznica,
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 2.

Ima vedno v zalogi vse vrste papirja, trgovske in poslovne knjige, pisarniške in šolske potrebščine. : : Založništvo šolskih zvezkov lastnega izdelka. : :

Naročila po pošti z obratno pošto.

IVAN ZAKOTNIK,

mestni tesarski mojster

Telefon 379 LJUBLJANA Dunajska c. 46

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.

Gradba lesenih mostov, jezev in mlinov. Parna žaga. Tovarna furnirja.

Radi preselitve na prodaj!

Dvorec s 6 stanovanjskimi prostori, opremljen z meščanskim pohištvom, 25 oralov obdelanega sveta, vinograd z najboljšim pridelkom za 100 hl, gospodarska poslopja in posebej ležeča vila, lastna trsnica in drevesnica, 12 glav govede, 10 prašičev, 4 konji, luksuz-vozovi itd. v najidealnejši legi celjske okolice za 1,000.000 K. Visoka rentabiliteta in reprezentanca. — Pojasnila daje ALOMA COMPANY d. z o. z. Ljubljana.

H. SELJAK

zastopstvo v Ljubljani

Tovarna BRATRI UTITZOVE

Ljubljana — Praha.

Prva češka tvornica usnja za mobilije in knjigoveze.

Vrhno usnje vseh vrst.
HAKA GAMASE

usnjeni izdelki.

Velika zaloga čevljev.

Karlovka cesta 2, — Prešernova ulica 52.

Sejm paviljon 2801-H.

Pohišstvo in tapetniška delavnica

spalne in jedilne sobe, pisarniške oprave, fotele, klub garniture in kuhinje po nizki ceni.
Brata Sever, Ljubljana, Kolizej.

Gospodarska cesta šte. 13.

Vedno velika izbira vseh vrst

bombaža, sukanca, kvačkanca, nogavic,

za dame in gospode, ter galanterije na debelo.

Karol Prelog, Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje šte. 11.

BLOKE, NOTEZE IN ZVEZKE znamke „BLOK“.

Priznано najboljši, lastni izdelki

iz belega finega papirja in modernih ovitkov dobavlja vsako množino

Zvezna tiskarna

Ljubljana

Wolfova ulica šte. 1.

Najnižje cene! Zahtevajte cenik! Točna postrežba!

Ljubljanski veliki semenj,

paviljon E, šte. 15.

Adolf Sellinschegg

Ptuj.

Tovarna kislega zelja in repe.

Eksport vsakovrstnih deželnih pridelkov krompirja, čebule i. t. d. v vsaki množini.

Mestna občina Kočevje

razpisuje službo občinskega tajnika. Prošnje je vlagati do 1. oktobra t. l. Plača po dogovoru.

Radi selitve

se ni mogla tvrdka pridružiti k semnju.

Velika zaloga šivalnih in pisalnih „Adler“ strojev in koles z znamko „Styria“, „Dürkopp“, „Waffenrad“ (orožno kolo).

IVAN JAX in sin Ljubljana.

Prva ljubljanska preoblikovalnica

klobukov za dame in gospode, nadalje velika izbira kinčanih in praznih damskih klobukov.

Klobučarna in modisterija

Barborič — Završan

Ljubljana, Mestni trg 6 — 7.

Šolski zvezki!

Lastna založba!

Nizke cene! Nizke cene!

Vse druge šolske potrebščine na drobno in debelo.

Paviljon 352/E.

URANUS - PAPIRNIKA

Ljubljana, Mestni trg 11.

Večja množina odpadkov

od belega papirja

se prodaja.

Porablivo zelo za mesarje,

delikatese itd.

Natančneje v upravi lista.

Teodor Korn

Ljubljana

Poljanska cesta št. 8.

se priporoča cenj. občinstvu za izvrševanje vsakovrstnih kleparskih in vodovodnih inštalacijskih del ter za pokrivanje streh. Vsa stavbinska in kleparska dela v priznано solidni izvršitvi. Proračuni brezplačno in poštne prosto. Popravila točno in po najnižji ceni. Pločevinasta ambalaža kakor konse za firnež, olje, bencin, doze za barve, kandite in konzerve.

Delavnica črev

Taško Djordjevič

SKOPLJE, Ledi pedžet 105

priporoča vsem prekajevalcem, in prekupcem nakup prvovrstnih črev za izdelavo klobas, kranjskih klobasic, salam i. t. d. Prodaja na debelo in drobno. Razpošilja se po celi državi po poštnem povzetju. **Zahtevajte cenik.**

Naročajte in razširjajte „Jugoslavijo“!

Popolnoma varno naložite svoje prihranke v

Jugoslov. kreditnem zavodu v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Marijin trg šte. 8. ob Ljubljani.

Podružnica v Murski Soboti in Dolenji Lendavi.

Hranilne vloge na knjižice obrestuje po

4¹/₂ %

čistih, brez odbitka rentnega in invalidskega davka, večje stalne vloge z odpovednim rokom in vloge v tekočem računu pa po dogovoru. Daje posojila vsake vrste svojim članom, eskompt menic, inkaso faktur in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo. Ustanovljen v septembru 1919. Neposredno pod državnim nadzorstvom.

Brzjavni naslov: Jugoslovanski kredit Ljubljana.

Telefon št. 54.

Cekovni račun št. 11.323.